

Gymnázium sv. Františka z Assisi

J. M. HURBANA 44

010 01 ŽILINA

PRIJÍMACIE SKÚŠKY NA ŠKOLSKÝ ROK 2024/2025

4-ročné štúdium

Tu napíšte čitateľne kód

PÍ SOMNÝ TEST ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY (variant A)

Za každú správne vypracovanú úlohu 01 – 25 získate 1 bod. Pri úlohách s výberom odpovede je správna vždy iba 1 možnosť, ktorú označujete zakrúžkovaním. Odpovede v otvorených úlohách dopíšete na pripravené čiary.

Ukážka č. 1

„Absolvent Gymnázia sv. Františka z Assisi by mal byť schopný vytvárať dobré medziludské vzťahy, aktívne sa spolupodieľať na svojom ďalšom osobnostnom rozvoji a na živote spoločnosti. V súlade s charakterom a požiadavkami školy by mala byť jeho hodnotová orientácia formovaná tak, aby zodpovedala evanjéliu v duchu kresťanského humanizmu a Magistéria Cirkvi. Absolvent **dokáže** primerane kriticky hodnotiť realitu života a spoločnosť, v ktorej žije, dokáže sa aj, primerane veku a v kontexte požiadaviek asertivity, otvárať potrebám a službe pre druhých a formovať svoje správanie. Je schopný permanentnej snahy o syntézu viery a kultúry, ako aj viery a života. V kognitívnej oblasti by mal byť absolvent predovšetkým plnohodnotne pripravený na ďalšie univerzitné štúdium, resp. na pomaturitné štúdium. Mal by vedieť využiť kritickosť a tvorivosť v myslení. Mal by disponovať primeraným všeobecným rozhľadom a aktuálnymi poznatkami, ktoré v relevantných disciplínach plne zodpovedajú súčasnému stupňu vedeckého poznania.“

Zdroj: Školský vzdelávací program GSF, časť Profíl absolventa

Na ukážku č. 1 sa vzťahujú úlohy 01 – 10

01 Označte, aký je hlavný cieľ textu:

- opísať štruktúru gymnázia,
- popísať ideálne vlastnosti absolventa gymnázia,
- vyjadriť dôležitosť štúdia na gymnáziu,
- charakterizovať všeobecný rozhľad v kontexte gymnázia.

02 Zakrúžkujte, čo by mal absolvent Gymnázia sv. Františka realizovať v oblasti medziludských vzťahov a osobnostného rozvoja:

- pasívne sledovať ďalší vývoj osobnosti,
- aktívne sa zapájať do tvorby pozitívnych medziludských vzťahov,
- ochotne sa izolovať od spoločnosti,
- vyhnúť sa akýmkoľvek sociálnym interakciám.

03 Identifikujte, akú hodnotovú orientáciu by mal mať absolvent Gymnázia sv. Františka:

- formovanie hodnôt podľa osobného uváženia bez ohľadu na evanjélium a kresťanský humanizmus,

- b) zodpovedajúca hodnotová orientácia v súlade s evanjeliom a kresťanským humanizmom,
- c) absencia akejkol'vek hodnotovej orientácie,
- d) formovanie hodnôt len na základe populárnych trendov.

04 Určte, čo by mal absolvent Gymnázia sv. Františka robiť v oblasti kritického hodnotenia reality a spoločnosti:

- a) pasívne prijímať všetky aspekty reality,
- b) aktívne a kriticky zhodnocovať realitu a spoločnosť,
- c) ignorovať realitu a spoločenské problémy,
- d) bezohľadne odsudzovať všetko okolo seba.

05 Vyberte, čo by mal absolvent Gymnázia sv. Františka spĺňať v kognitívnej oblasti s ohľadom na ďalšie štúdium:

- a) absencia potreby ďalšieho vzdelávania po maturite,
- b) plnohodnotná pripravenosť na ďalšie univerzitné alebo pomaturitné štúdium,
- c) ochota študovať iba kognitívne jednoduché predmety,
- d) absencia kritického myslenia a úvahy.

06 Určte, aké schopnosti by mal mať absolvent Gymnázia sv. Františka v oblasti všeobecného rozhľadu a aktuálnych poznatkov:

- a) disponovanie priemernými všeobecnými vedomosťami a aktualizovanými znalosťami,
- b) absencia aktuálnych poznatkov a vedomostí,
- c) disponovanie primeraným všeobecným prehľadom a aktuálnymi poznatkami,
- d) len povrchné znalosti všeobecných tém.

07 Určte, čo rozumieme v kontexte ukážky pod pojmom „asertivita“:

- a) schopnosť presadzovať svoje názory a požiadavky s rozhodnosťou, ale zároveň adekvátne a neagresívne,
- b) schopnosť byť sebavedomý a dominantný, v prípade nutnosti mierne neústretový voči potrebám iných,
- c) mať ústretový strach z konfrontácie a ustúpiť názoru iných,
- d) schopnosť ovplyvniť iných bez ohľadu na ich potreby a pocity.

08 Vytvorte vzťahové prídavné meno mužského rodu od slova „gymnázium“:

09 Vypíšte z prvej vety textu jedno prídavné meno, ktoré vzniklo skladaním:

10 Určte gramatické kategórie zvýrazneného slova z textu ukážky:

Ukážka č. 2

– *Ded, dobre, že ste tu!*

A ded Metodej sa usmial:

- *Ved' som nie ani zvolenský Donč, ani pán Baláž, a jednak mi je dobre! Nech vás Boh požehná! Dedova tvár až svietila od spokojnosti. Iba raz sa trochu preľakol, keď videl Tomáša vbehnúť do divej čriedy. Hlboká brázda vryla sa mu do čela, trochu sa mu zatriasli pery. Vbehnúť medzi neskrotené kone – nie robota ani pre smelého chlapa, a tu mu taká myšlienka udrela do hlavy, že chlapec z čriedy živý ani nevyjde. Veru ani vykriknuť nemohol od ľaku. Ale chlapec sa vrátil celý.*
- *Tomáš, Tomáš, za smrťou si chodíš pod konské kopytá! – vyčítal mu ded.*
- *Nie, ded, – rozhodne zapieral vnuk, – mne kone nič nevykonajú, poznajú ma, i dohovorím sa s nimi. Teraz som videl, že hentomu strakavému žrebcovi je niečo. Aj sa na mňa díval, aj na mňa volal a ja som šiel. Pod kolenom prednej nohy mal trň, ten som vytiahol.*
- *Ej, Tomáš, dedovi bláznovstvá rozprávaš! Kdeže má kôň reč, a ty o konskej reči hovoríš! Akáže to reč?*
- **Neviem, aká je, ded, – odpovedal Tomáš až po chvíli, lebo najprv rozmýšľal, – nijako neviem, aká je to reč, ale ja jednak rozumiem, keď ma niektorý žrebec volá. Ved' ja i vtácej reči rozumiem...**

Zdroj: J. C. Hronský – Sokoliar Tomáš

Na ukážku č. 2 sa vzťahujú úlohy 11 – 19

- 11 Prepíšte zvýraznený text z ukážky tak, že použijete namiesto pomlčiek iné interpunkčné znamienko, vhodné na zápis priamej reči. Dbajte na celkovú gramatickú správnosť zápisu.

- 12 Nájdite vo zvýraznenej časti ukážky zhodný prívlastok a preštylizujte ho na nezhodný, zapíšte len konečné riešenie úlohy:

- 13 Napíšte, aký slohový postup sa uplatňuje v ukážke:

- 14 Prirad'te, aký žáner má literárne dielo „Sokoliar Tomáš“:

- a) román,
- b) povesť,
- c) báj,
- d) poviedka.

- 15 Vyberte správne vysvetlenie slovného spojenia „hlboká brázda vryla sa mu do čela“ v kontexte ukážky:

- a) prežíval fyzickú bolesť,
- b) mal ťažké myšlienky alebo obavy,
- c) bol zvyknutý na tvrdú prácu,
- d) mal čelo plné vrások.

- 16 Vyberte hlavný dôvod, prečo ded vyčítal Tomášovi, že sa približoval ku koňom:

- a) pretože vnímal, že Tomáš riskoval svoj život,
- b) pretože mal obavy zo znepokojenia divých zvierat,
- c) pretože si myslel, že Tomáš zanedbával svoje povinnosti,
- d) pretože Tomáš bol príliš hlučný a vyrušoval pokoj koní.

17 Označte, ktoré tvrdenie najviac vystihuje dedov postoj:

- a) verí v Tomášovu schopnosť dorozumievať sa so zvieratami a považuje ju za úžasnú,
- b) myslí si, že je schopnosť rozumieť zvieratám rečou je nezmysel,
- c) je síce skeptický, ale otvorený pre nové skúsenosti,
- d) ponecháva Tomáša, nech si myslí, čo chce.

18 Priradte, aký dojem zanechala Tomášova schopnosť dorozumieť sa s koňmi na jeho dedovi:

- a) uznanie a obdiv,
- b) zvedavosť a záujem,
- c) zlosť a frustráciu,
- d) nevieru a pohrdanie.

19 Označte, čo deda najviac prekvapilo na konci príbehu:

- a) Tomášova odvaha a sebadôvera,
- b) Tomášova schopnosť odstrániť trň z konskej nohy,
- c) Tomášova schopnosť dorozumievať sa s koňmi,
- d) Tomášova schopnosť vrátiť sa bez ujmy z čriedy.

Úlohy 20 – 25 sa nevzťahujú na ukážky

20 Vyberte možnosť, v ktorej sú všetky slovné spojenia združenými pomenovaniami:

- a) káblová televízia, ľudová pieseň, mobilný telefón, dioptrické okuliare,
- b) Kamenná Poruba, daždivá sobota, očný chirurg, nová práčka,
- c) d'atelina lúčna, orol skalný, falošná líška, rumanček pravý,
- d) ľadový hokej, Poludňový grúň, slovenský reprezentant, čitateľné písmo.

21 Slovesný tvar „bol by býval“ je tvarom:

- a) prechodníka,
- b) podmieňovacieho spôsobu minulého času,
- c) zloženého minulého času,
- d) podmieňovacieho spôsobu prítomného času.

22 Označte možnosť, v ktorej sú všetky spoluhlásky l, ľ a r, r slabikotvorné:

- a) strnisko, kloktať, brmbolec, spln,
- b) drgať, mlčať, driemať, priateľ,
- c) mĺkvy, drzosť, vlčí, brúsiť,
- d) kĺb, slnko, trň, škvrna.

23 Označte jednoduché súvetie:

- a) Návštevníci ZOO v Bojniciach obdivovali rôzne druhy cicavcov, plazov a rýb.
- b) Vytratila sa ticho von ako ľahký jarný vánok.
- c) Slovensko-rakúske hranice sa hemžia rozmanitými typmi nových zahraničných automobilov.
- d) Po behu ma smädí a pichá ma v boku.

24 Označte možnosť, v ktorej sa nenachádzajú iba epické žánre:

- a) legenda, poviedka,
- b) román, bájka,
- c) povesť, modlitba,
- d) báj, novela.

25 Doplňte: Tvorivý pracovník v divadle, filme, rozhlase či televízii, ktorý vyberá a pripravuje repertoár alebo program, sa nazýva _____.

Doplňovací diktát

V diktáte chýba 20 písmen – doplňte ich pravopisne správne na vyznačené miesta. Rozlišujte malé a veľké písmená. Za doplňovací diktát môžete získať max. 5 bodov.

Drah [] priatelia,

dnes by som sa s vami chcel podeliť o zážitky z mojej nedávnej cesty do neznámej krajiny. Bol to dobrodružný v [] let plný prekvapení a nových objavov. Cestoval som v spoločnosti troch blízkych priateľov, s ktorými sme sa rozhodli objavovať krásy tejto zaujímavej dest [] nácie.

Prvým miestom, ktoré sme navštívili, bol starob [] lý hrad, obklopený hmlistými horami. Jeho majestátna arch [] tektúra nás okamžite očarila. V [] hľady [] hradných veží boli úchvatné, až nám zvieralo srdce od krásy okolitej prírody.

Po návšteve hradu sme sa vybrali do m [] stickej jaskyne, ktorá sa nachádzala v blízkosti horského potoka. Cestou sme stretli príjemného staršieho pána, ktor [] nám rozprával o tajomstvách tohto miesta. Jeho príbeh nás [] tiahol do úvah a rozv [] ril našu fantáziu.

Jaskyňa bola temná a chladná, no napriek tomu sme sa rozhodli prekonať naše obavy a pokračovať hlbšie dovnútra. Objavili sme tam tajomný oltár so symbolm [], ktoré nám neboli známe. Na [] emi sme našli aj malú kamennú schránku, ktorá obsahovala staré per [] ameny s nezrozumiteľnými písmenami.

Po opustení jaskyne sme sa vydali na tajuplnú púť do lesa, ktorý sa ro [] prestieral na okraji dediny. Tam sme objavili ro [] právkovú záhradu plnú kvetov a zvierat. Stretnutie s miestnymi obyvateľmi bolo srdečné a milé a ich príbehy nám rozšírili obzory o bohatstve ich kultúry a tradíci [].

Počas našej cesty sme sa stretli [] mnohými zaujímavými ľuďmi a zažili nezabudnuteľné dojmy. Vrátili sme sa domov so sr [] com plným úžasu a spomienok, ktoré nám budú večne žiť v pam [] ti.